

ODBORNÁ PRAXE
1. ročník – NMgr. program
Management organizací služeb sociální práce,
prezenční i kombinovaná forma

ročník	oblasti učení a cíle
1. LS	Management organizace Cíl: Poznat personální a finanční management organizace

Cílem praxe je umožnit studujícím poznat fungování organizace z perspektivy managementu organizací služeb sociální práce. Studující se zaměřují na poslání a cíle organizace, její financování, projektovou činnost, personální zajištění, řízení a kulturu organizace. Studující cíle naplňují studiem potřebných dokumentů, pozorováním v organizaci, rozhovory s pracovníky a přímým zapojením do aktivit organizace.

Požadavky k zápočtu:

- naplňování plánu učení a předložení dokladů o jeho naplňování dle pokynů vyučujícího
- potvrzení o absolvované praxi
- zpracované cíle učení (těžištěm je personální a finanční management)
- účast na semináři
- 100% účast na praxi

Všechny písemné dokumenty předkládají studenti dané vyučující k určenému termínu prostřednictvím Moodle (není-li určeno jinak).

Popis praxe:

Praxi si studující volí podle svého zájmu, možností organizace a úkolů k praxi.

Podmínkou je přítomnost sociálního pracovníka na pracovišti. Musí jít o organizaci, kde se vykonává sociální práce.

Je doporučeno volit takovou organizaci, kde se sociální pracovník zabývá i financováním organizace (převážně v nestátních neziskových organizacích) a bude ochoten poskytovat informace o své činnosti nebo pokud se nezabývá financováním organizace, tak zprostředkuje kontakt na vedoucího, ředitele, ekonoma organizace. Student by však měl předem zjistit, zda tyto osoby budou vstřícné odpovídat na jeho dotazy. Při domlouvání praxe student sám seznámí sociálního pracovníka s cíli učení.

Více informací na <http://projekty.osu.cz/praxejsp>. Je nutné využívat uvedenou webovou stránku k praxím, protože zde najdete aktuální informace o možnostech praxe.

Některé typy zařízení:

I. Zařízení resortu zdravotnictví:

1. nemocnice
2. odborné léčebné ústavy (např. léčebny pro dlouhodobě nemocné, psychiatrické léčebny, rehabilitační ústavy, specializovaná ústavní péče, hospice)

II. Zařízení resortu práce a sociálních věcí:

1. domov důchodců
2. pensiony pro důchodce
3. respitní péče
4. ústavy sociální péče:
 - pro tělesně postiženou mládež, dospělé
 - pro mentálně postiženou mládež, dospělé
 - chronické alkoholiky a toxikomany
 - chronické psychotiky a psychopaty
5. zařízení pro výkon pěstounské péče
6. domovy pro matky s dětmi
7. azylové domy
8. chráněné bydlení
9. podporované bydlení
10. domy na půl cesty
11. noclehárny

III. Zařízení resortu školství:

1. dětský domov
2. diagnostický ústav
3. dětský výchovný ústav, DVÚ se zvýšenou péčí
4. výchovný ústav pro mládež, VÚ pro mládež se zvýšenou péčí

K nalezení vhodného místa odborné praxe můžete využít následující zdroje informací:

- databázi organizací na webu praxí FSS
- konzultace s vyučující, koordinátorkou odborné praxe, garantkou,
- informace od ostatních studujících,
- vyhledávače organizací na internetových stránkách krajských, obecních úřadů apod.

Příprava před nástupem na odbornou praxi:

V přípravné fázi před nástupem na odbornou praxi věnujte pozornost následujícím oblastem:

- identifikujte svá očekávání, která od konkrétního místa odborné praxe máte, seznamte se s cíli, které budete v rámci praxe plnit;
- vyhledejte místo praxe, které splňuje předepsané požadavky a očekávání, jež ve vztahu k odborné praxi máte, a které umožňuje plnění konkrétních cílů praxe;
- kontaktuje vybranou organizaci s dostatečným časovým předstihem (alespoň dvouměsíčním) z důvodu včasného vyřízení odborné praxe;
- absolvujte pohovor u vybrané organizace, zažádejte o praxi;

- uzavřete trojstrannou smlouvu o zajištění odborné praxe mezi organizací, studující(m) a vysokou školou (ve 3 originálech), přičemž jeden originál si ponechejte, druhý doneste organizaci a třetí škole;
- v případě nutnosti konzultujte složité situace v souvislosti s realizací odborné praxe s vyučující, garantkou praxe nebo koordinátorkou praxe.

Při prvním kontaktování organizace (telefonicky či osobně) se zajímejte, kdo v ní rozhoduje o přijetí studujících na praxi. Zpravidla se jedná o vedoucího či koordinátora praxím příp. jste odkazováni přímo na sociální pracovníce (resp. budoucí mentory). Poté společně uzavíráte *Trojstrannou smlouvu* o zajištění praxe (všechny tři formuláře jsou k dispozici na webu praxí v sekci *Dokumenty ke stažení*).

Zahájení odborné praxe:

Ve fázi zahájení odborné praxe věnujte pozornost následujícím oblastem:

- Případnému dokončení uzavření smlouvy o zajištění odborné praxe.
- Včasnému nástupu na odbornou praxi dle stanovených požadavků.
- Navázání vztahu s mentorkou, seznámení mentorky s požadavky školy.
- Získání orientačních informací v souvislosti s realizací odborné praxe.
- Budování vztahu s mentorkou praxe, případně se zaměstnanci, dobrovolníky, ostatními praktikanty.

Následují typy činností, které je možné dále zvažovat s mentorkou:

- účast na školení zaměstnanců,
- účast na konferenci, workshopech,
- účast na setkání zaměstnanců organizací,
- účast na schůzi ke komunitnímu plánování v obci,
- účast na soudním jednání,
- realizace jednodenní exkurze v zařízeních, se kterými organizace spolupracuje,
- přítomnost u procesu psaní projektů,
- zapojení do evaluačních aktivit,
- zkušební zápis zprávy z šetření, zprávy k soudu,
- diskuze s mentorkou o tom, jaké teoretické postupy, metody, techniky využívá při výkonu sociální práce (pokud je mentorka přístupna teoretické diskuzi),
- sběr informací o různých problémech klientek využívajících služby organizace,
- vytvoření slovníčku pojmů, se kterými se v organizaci pracuje,
- studium uzavřeného případu v záznamech, zvažování, jak a proč sociální pracovníce určitým způsobem jednala,
- zhlédnutí vzdělávacích filmů, poslech audionahrávek organizace,
- účast na návštěvách v domácnostech klientek,
- práce s klienty, samostatná či pod dohledem mentora,
- účast na supervizní skupině,
- zaznamenání procesu práce s klienty (video, audionahrávka) a diskuze jeho obsahu s mentorem (nezapomeňte požádat o nutný souhlas organizace i klientů!),
- pozorování sociální pracovníce, jež je považována za expertku v konkrétní oblasti praxe, při její práci.

Ukončení odborné praxe:

Ve fázi ukončení odborné praxe věnujte pozornost následujícím oblastem:

- reflexi svého působení na praxi,
- potvrzení o absolvované praxi,
- rozloučení s místem odborné praxe,
- sebereflexi ve vztahu k absolvované praxi,
- splnění podmínek pro udělení zápočtu.

Písemné doklady k cílům učení z praxe:

Náležitosti:

1. Jméno, ročník a obor studia, studijní číslo, druh a datum praxe.
2. Název organizace, vedoucí praxe.
3. Písemné zpracování cílů učení (včetně názvu tématu a čísla úkolu).

Cíl: Poznat management v organizaci

Kvalitně prováděný management může v organizaci představovat výrazné zefektivnění výkonu činností a může zvýšit celkovou kvalitu práce uvnitř organizace.

1. Téma: Personální management¹

Povinné úkoly:

1. Jaká je organizační struktura organizace (plochá, liniová – určete dle teorií organizačních forem)? Jaké jsou náplně práce na konkrétních pozicích (sociální pracovník, pečovatelka apod.)? Jaké jsou vztahy nadřízenosti a podřízenosti? Co tvoří body vzájemné spolupráce sociálního pracovníka a ostatních pracovníků na místě praxe?
2. Kým jsou tvořeny jednotlivé úrovně managementu (manažeri první linie, střední management, top management)?
3. Zamyslete se nad stylem řízení (operativní řízení – každodenní zadávání a kontrola vedoucího u členů skupiny – autoritativní, demokratický, liberální) a vedení lidí v organizaci. Uveďte příklady znaků stylu řízení v organizaci.
4. Kdo je v organizaci odpovědný za personální management? Jak se jeho práce konkrétně dotýká sociálního pracovníka? Jak v organizaci probíhá personální řízení?
5. Jaký je systém vzdělávání v organizaci? Jaké je vaše hodnocení systému?
6. Představte si, že jste zaměstnán(a) v místě praxe. Určete své vzdělávací potřeby, způsoby jejich naplnění a časové rozvržení (např. na období 3 let).

Volitelné úkoly (ke zpracování vyberte jeden):

1. Pokud byste měl(a) dát organizaci doporučení, co byste v oblasti personálního managementu v organizaci změnil(a) a proč?
2. Popište systém porad v organizaci (jejich frekvenci, způsob organizace, účastníky a jejich role, tvorbu programu, způsob jednání apod.). Zúčastněte se pracovní porady a s dovolením účastníků zaznamenejte svá pozorování. Zvolte si jednu oblast, kterou budete analyzovat (obsah jednání, interakce mezi účastníky, způsob vedení porady apod.).

2. Téma: Finanční management

Povinné úkoly:

¹ Pro praxi 4SPX1/5SPX1 zpracováváte obě témata, tzn. 1 i 2.

1. Jak je plánován a utvářen rozpočet organizace? Jaký je systém finančního plánování? Proveďte finanční analýzu (aktiva / pasiva) organizace. Popište vnitřní (strategie, struktura a kultura organizace) a vnější (trh práce, trh služeb, zásahy státu aj.) faktory úspěšnosti organizace.
2. Jaký typ účetnictví je využíván, jaké jsou postupy? Které formy fundraisingu jsou na místě praxe využívány? Jak a zda jsou využívány fondy Evropské unie? Kdo tyto aktivity realizuje? Jaká je náplň činnosti této osoby? Které další formy fundraisingu by mohly být na místě praxe využívány?
3. Zpracujte jednoduchý projektový návrh/ fundraisingový plán / podnikatelský plán, který by byl využitelný pro místo vaší praxe.

Volitelné úkoly (ke zpracování vyberte dva):

1. Zúčastněte se po dohodě s vedoucím pracovníkem fundraisingové aktivity v zařízení (nabídněte např. oslovení potenciálních dárců za účelem pořízení konkrétní věci). Svou zkušenost popište.
2. Porovnejte projektové žádosti organizace, které byly úspěšné (byla jim přiznána finanční podpora), s těmi, které byly neúspěšné. Popište možné důvody neúspěchu projektů.
3. Vytvořte analýzu konkurenčních organizací (popište produkt / služby, strategie konkurence).
4. Navrhněte marketingovou strategii pro organizaci.